

1. Sınıf Velisi Olmak

•• Okuma Yazma Sürecine Nasıl Katkıda Bulunabiliriz?

Öğrenci ve veli için önemli ve hassas bir süreçtir 1. sınıf. Bu sürecin başarılı bir şekilde geçirilebilmesi için de öğretmen, öğrenci ve veli işbirliği oldukça önemlidir. Okulda öğrenilen bilgilerin evde pekiştirilmesi, okula paralel bir şekilde yürütülmesi gerekir. Bu önemli ve zorlu süreçte velilerin dikkat etmesi gereken bazı önemli hususlar vardır. Veli bu hususlara dikkat ettiğinde öğrenci, okulu hem sevecek hem de bu süreçte daha başarılı olacaktır.

1. Sınıf Velisi Olarak Okuma–Yazma Sürecine Nasıl Katkıda Bulunabilirsiniz?

*Bu dönemde veli, okuma yazma ve ödev sürecinde her an çocuğunun yanında olmalıdır. Çocuğunu her an takip etmeli, doğru yaptığında ödüllendirmeli eksik kaldığı yerde ise takviye etmelidir. Her zaman ödüllendirme yerine değişik zamanlı ödüllendirme tercih etmelidir. Çocuk her doğru yaptığında ödüllendirilirse her zaman ödüllendirilmeyi isteyecektir. Ödül ortadan kalktığında ise doğru yapmayı bırakacak daha da vahim olanı ise yapması gerekeni yapmamaya başlayacaktır.

*Anne baba olarak dikkat etmeniz gereken belki de önemli şey, seslerin telaffuzudur. Çocuklar harfleri öğrenirken “me, ke, te” diye öğrenmiyorlar, “mmmm, kkkk, tttt” olarak yani o harfin önüne “e” harfi getirilmeden öğreniyorlar. Ebeveynlerin en sık yaptığı hatalardan biridir bu. Evde destek çalışması yaparken harflerin önüne “e” harfi koymadan okumaya dikkat etmelisiniz.

* “Anne ve babaların yaptığı en büyük hatalardan biri de kıyaslamaktır. “Sen hiç okumayacaksın.

“Ahmet Bey’in kızı okumaya geçti sen hala heceliyorsun. Bak sınıfta herkes okumaya geçti, sen harfleri bile bilmiyorsun. Yapamıyorsun.” gibi kıyaslama cümleleri çocuğunuza zarardan başka bir şey vermeyecek. Ayrıca büyük kardeşle şu hatayı çok yaptık, bunda yapmayalım gibi kıyaslamalara girmemelisiniz. Her çocuk Özeldir!

Aksine, çocuktaki çok ufak bir ilerlemeyi bile görerek "Aferin bak biraz daha dikkat edersen olacak. Biraz daha çalışırsan başaracaksın." gibi cümlelerle en ufak ilerlemeleri çocuğa göstererek onu heveslendirmek gerekiyor. Kıyaslama yaptığınızda çocuk başarılı olamayacağını, ne yaparsa yapsın okuyamayacağını düşünür ki bu durumda çalışma isteği tamamen bitebilir.

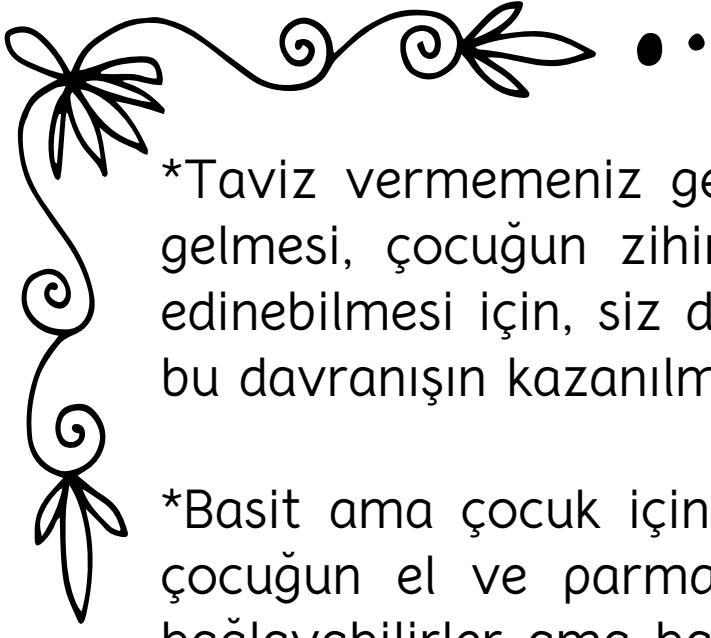
*Öğrenciler okulda yeterince ders çalışmaktalar. Eve geldiklerinde hemen derse başlamamaları gerekmektedir. O sebeple öğrencilerin eve geldiklerinde önce yorgunluklarını atmaları, farklı aktivitelerle hoş vakit geçirdikten sonra derse başlamaları daha sağlıklı olacaktır. Veli öğrencinin dinlenme saatini ve ders çalışma saatini öğrenciyle birlikte planlamalıdır. Çocuk ders çalışacağı zamanı, dinleneceği zamanı ve oyun oynayacağı zamanı çok iyi bilmelidir. Böylece çocuk planlı ve programlı olmayı da öğrenir. Böyle bir tutum okul başarısını olumlu yönde etkileyecektir. Siz de sürekli "Ders çalış. Dersini yap." demek zorunda kalmazsınız.

*Öğretmenle her daim iletişim halinde olun ve öğretmene de her türlü olumlu ya da olumsuz durumu size anlatabileceği mesajı verin. Okul yönetimi tarafından düzenlenen veli toplantılarına mutlaka katılın. Öğretmenle telefonla bilgi almak istiyorsanız, aradığınız saate dikkat edin. Belli bir saatten sonra gelen aramalar herkesi rahatsız edebilir.

* Çocuklara okuma yazma öğretirken oyunlardan da yararlanmak gerekir. Oyun şeklinde eğlenceli çalışmalar yaptırılabilir. Mümkünse ayaklı, küçük bir yazı tahtası ve birkaç farklı renkte tahta kalemle okuma–yazma sürecini keyifli hale getirebilirsiniz. Bunu oyunla yaptığınızda okuma yazma işi daha da eğlenceli olacaktır.. Tahtanın karşısına geçin ve öğretmencilik oynayın. Çocuklar bunu çok severler. Sırayla öğretmen olun. Tahtaya yanlış bir kelime yazın ve öğretmen olarak bunu düzeltmesini isteyin.

*Çocuğunuzun yanında öğretmenle ya da okulla ilgili olumsuzlukları kesinlikle konuşmayın. Bu, hem çocuğun öğretmeninden soğumasına hem de öğrenme sürecinde aksaklıklar yaşanmasına sebep olur. Evde konuştuklarınız evde kalmıyor maalesef...

Tam tersi de geçerli. Bu yaş çocuklar olayları yanlış anlamaya ya da ilgi görmek, gündemde olmak adına gereksiz yalanlara çok müsaittir. Duyduklarınıza kesinlikle hemen inanmayın. Çocuklar yalan söyleyebilir, hele ki üstüne gider ilgi gösterirseniz zamanla artarak devam edebilir bu davranışı. Fevri hareket ederseniz ve durum hiç de sizin duyduğunuz gibi değilse çok mahcup olursunuz. O yüzden soğukkanlı olarak durumu uygun bir dille öğretmenle paylaşmanız daha doğru olur.

*Taviz vermemeniz gereken konulardan birisi de uyku saati. Çocuğunuzun uykusunu almış bir şekilde okula gelmesi, çocuğın zihinsel olarak öğrenmeye hazır olması açısından çok önemlidir. Erken yatma alışkanlığı edinebilmesi için, siz de uyku saati geldiğinde çocuk için oldukça güçlü bir uyarıcı olan televizyonu kapatarak bu davranışın kazanılmasına yardımcı olabilirsiniz.

*Basit ama çocuk için oldukça gerekli bir öneri de bağcıklı ayakkabı yerine cırt cırtlı ayakkabı almanız. Her çocuğın el ve parmak kasları her zaman yeterince güçlü olamıyor. Bazı öğrenciler bağcıklarını kendileri bağlayabilirler ama bağlayamayan öğrenciler için bu büyük bir problem olur. Öğretmen yardım eder mutlaka ama bu öğretmen için de öğrenci için de pek sevilen bir durum değildir. Bu sebeple sizlere önerim cırt cırtlı ayakkabı almanız.

*Çocuğunuz okula servisle gidiyor olabilir. Olur da bir gün okul çıkışı çocuğunuzu almaya karar verirsiniz, vaktinde orada olmalısınız. Geciktiğiniz her saniye onun kaygısını kalıcı şekilde artıracaktır. Annesi/babası vaktinde gelmeyen çocuk, çok iyi şeyler hissetmiyor. Ayrıca çocuğunuz karşısında güven kaybı yaşamış oluyorsunuz.

*Eğer bebekliğinden itibaren evde ve sosyal hayatta herhangi bir sorumluluk aşlamışsanız ödevlerle ilgili fazla sıkıntı yaşamayacaksınız demektir. Ödevleri yaparken mutlaka yönlendirici olun, cevabı söylemeyin. Bu, çocuğunuzun hazıra alışmasına sebep olur. Bırakın biraz çabalasın, cevabı kendi bulsun.

Ödev yapmak istemediğinde nedenini sorun ve dinleyin. Tüm çabalarınıza rağmen yapmayacağım diye inat ediyorsa, bırakın yapmasın. Okula gittiğinde yerine getirmediği bu sorumlulukla ilgili öğretmeniyle yüzleşsin. Siz de öğretmenle iletişime geçmeyi ihmal etmeyin. Özellikle 1. sınıfta karşılaştığınız her sorunu öğretmenle işbirliği yaparak çözebilirsiniz.

*Öğrencinin ödevini TV karşısında yapması, sorumluluğunu tam olarak yerine getirememesine ve ödevin "öğrenilen konuyu pekiştirme" amacından sapmasına sebep olur. Bu sebeple çocuğunuzun TV karşısında ödev yapmasına asla izin vermeyin.

*Anne babalar çocuklarının kitap okumayı sevmediğini ve kitap okumak istemediklerini dile getirerek, bundan şikayetçi olurlar. Kitap okuma eyleminin, sürekli hale gelmesi için ebeveynlerin de yapması gerekenler vardır. Sadece öğretmenin yapabileceği bir iş değildir. Öncelikle şunu bilelim ki anne babasını kitap okurken görmeyen bir çocuğın kitap okuma alışkanlığı edinmesi çok zordur. Anne-babanın da bu süreçte kitapla içli dışlı olması gerekiyor. Çünkü çocuk gördüğünü uygular, duyduğunu değil.

Çocuğunuzun okuduğu kitabı kendisinin seçmesi, sorumluluğunu aldığı kitabı okumasını daha da kolaylaştırarak, kitap okumayı keyifli hale getirecektir. Bu yüzden kitap alacağınız zaman bunu mutlaka çocuğunuzla birlikte yapın.

Kısa bir zaman da olsa birlikte kitap okuma saatleri ayarlayın. Ve o süre içerisinde birlikte kitap okuyun, okuduğunuz kitaplar hakkında sohbet edin.

Belki başlarda zor gelebilir bu sorumluluklar sizler için. Bu süreci çocuk ve kendi açınızdan güzel geçirebilmek için 2-3 ay kadar sabredip, kurallar konusunda taviz vermemelisiniz. Çocuk herhangi bir konuda eksiklik yaşadığında kaygılanmamalısınız. Veli kaygılarını çocuğuna yansıttığında çocuk da kaygılanacaktır. Çocuk kaygılanmaya başladığında ise bu süreç daha da zorlaşacaktır. Eğer siz kararlı ve dik durursanız çocuğunuz bu davranışları kalıcı olarak öğrenecektir. Ve zamanla sizin yönlendirmenize ihtiyaç duymadan sorumluluklarını yapacaktır.

Çocuklarımız elbet okuma yazmayı öğreneceklerdir. Yeter ki yanlarında olalım, bunu yavrularımıza hissettirelim.

Onlar bizim kıymetlilerimiz. Bunu unutmayalım.

Sevgiyle kalın...

